

การคุกคามทางเพศ กรณีผู้เสียหายกลุ่มเปราะบาง

Sexual Harassment In The Case Of Vulnerable Victims

อรพรรณ พรหมดี*

Oraphan promdee

รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์**

Associate Professor Achariya Chutinun

วันรับบทความ 31 พฤษภาคม 2568; วันแก้ไขบทความ 14 กรกฎาคม 2568; วันตอบรับตีพิมพ์ 30 กรกฎาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศที่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อสังคมโดยเฉพาะในกลุ่มผู้เสียหายที่มีความเปราะบางที่ได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษตามรัฐธรรมนูญ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจรวมถึงสตรีมีครรภ์ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีความเสี่ยงสูงที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของการคุกคามทางเพศเนื่องจากความอ่อนแอทางชีวภาพ แต่กฎหมายอาญาปัจจุบันในฐานความรับผิดชอบคุกคามทางเพศที่กฎหมายยังไม่ครอบคลุมถึงลักษณะของกระทำคุกคามทางเพศที่เกี่ยวกับผู้เสียหายกลุ่มเปราะบางไว้เป็นการเฉพาะ ส่งผลให้ยังไม่สามารถข่มขู่ยับยั้งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มนี้ ตลอดจนไม่สามารถลดการกระทำผิดซ้ำในการคุกคามทางเพศผู้เสียหายกลุ่มเปราะบางได้

ในประเทศไทยนั้นได้มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 397 ที่บังคับใช้ในกรณีความผิดฐานคุกคามทางเพศ ปัจจุบันยังมีใช้บทบัญญัติที่ใช้บังคับโดยตรงเนื่องจากการคุกคามทางเพศมีลักษณะที่ไม่มีการสัมผัสเนื้อตัวร่างกาย แต่มีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของ

* นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คณะนิติศาสตร์
ปริดิพนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Student, Master of Laws in Criminal Law and Criminal Justice Process Branch, Pridi Banomyong
Faculty of Law, Dhurakij Pundit University)

** อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ปริดิ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และอาจารย์ที่ปรึกษา

Full-time lecturer and advisor, Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University)

ผู้ถูกกระทำ ทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ และเกิดความวิตกกังวลโดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีความอ่อนแอทางชีวภาพที่ได้รับการการคุ้มครองจากรัฐเป็นพิเศษตามรัฐธรรมนูญที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากที่สุด เมื่อไม่มีบทบัญญัติกฎหมายเป็นการเฉพาะ จึงทำให้กฎหมายที่บังคับใช้ขาดความชัดเจนแน่นอน ทำให้ยากแก่การตีความกฎหมายและมีความคลุมเครือในการเข้าใจลักษณะหรือรูปแบบในการถูกคุกคามทางเพศซึ่งทำให้ไม่สอดคล้องกับความร้ายแรงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายกลุ่มเปราะบาง โดยบทความนี้นำเสนอเกี่ยวกับการตีความกฎหมายคุกคามทางเพศ กรณีผู้เสียหายกลุ่มเปราะบางประเภทใดบ้างควรได้รับความคุ้มครองในฐานะความผิดนี้ตลอดจนกำหนดอัตราโทษที่เหมาะสมกับสัดส่วนการกระทำความผิดต่อคนกลุ่มนี้เป็นเหตุฉกรรจ์เพื่อแก้ไขปัญหาคุคามทางเพศผู้เสียหายกลุ่มเปราะบางให้มีความเหมาะสมและสามารถข่มขู่ยับยั้งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มนี้ และลดการกระทำผิดซ้ำในการคุกคามทางเพศผู้เสียหายกลุ่มเปราะบางได้ต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: คุกคามทางเพศ ผู้เสียหาย กลุ่มเปราะบาง

Abstract

This article aims to study sexual harassment, a serious social issue that significantly impacts vulnerable victims who are afforded special protection under the Constitution—such as children, the elderly, persons with physical or mental disabilities, and pregnant women. These groups are at high risk of falling victim to sexual harassment due to their biological vulnerability. However, the current criminal law does not explicitly cover acts of sexual harassment against these vulnerable groups. As a result, the law fails to effectively deter crimes committed against them and is insufficient in preventing repeat offenses.

In Thailand, Section 397 of the Penal Code provides legal provisions relevant to sexual harassment. Nevertheless, it is not directly applicable in practice since sexual harassment typically involves no physical contact, yet it significantly impacts the victim's psychological well-being, often resulting in feelings of embarrassment, distress, irritation, and anxiety. This is especially harmful to those who are biologically vulnerable and constitutionally protected but are most frequently targeted. The absence of specific legal provisions creates ambiguity and makes it difficult to interpret or clearly define what constitutes sexual harassment, which leads to inconsistencies with the severity of harm experienced by vulnerable victims.

This article offers proposals as to the interpretation of sexual harassment laws, particularly in determining which categories of vulnerable victims should be afforded protection under such offenses. It also proposes appropriate penalty scales proportionate to the severity of offenses committed against these groups, which are considered aggravated circumstances. The aim is to effectively address the issue of sexual harassment against vulnerable victims, to deter crimes committed against these individuals and to reduce the recurrence of such offenses in the future.

Keywords: sexual harassment, victims, vulnerable groups

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 11, สำนักพิมพ์
กรุงสยาม พับลิชชิง 2562).

กนกพงศ์ อนันต์สันติวงศ์, ‘การศึกษาเชิงเปรียบเทียบขอบเขตในการให้ความคุ้มครองผู้เสียหาย
ที่เป็น ประชากรกลุ่มเปราะบางตามประมวลกฎหมายอาญาไทย: ศึกษา ประเทศ
สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส และเยอรมนี’ (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2560).

คณิต ณ นคร, *กฎหมายอาญาภาคทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 7, วิญญูชน 2563).

จิตติ ดิงศภัทิย์, *คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3*, (พิมพ์ครั้งที่ 5, สำนัก
อบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา 2539).

เจนวิทย์ นวลแสง ภัทราภรณ์ เกษตรสาระ และอชิรญา ภู่งงศกร, ‘ความรับผิดชอบทางอาญาและ
การเยียวยาผู้เสียหายจากการคุกคามทางเพศ ศึกษากรณี ประเทศไทย สหพันธ์รัฐเยอรมนี
และเครือรัฐออสเตรเลีย’ (2559) 2 วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย 325.

ฐากรณ์ ศิริฤทธิ์วัฒนา, *กฎหมายรัฐธรรมนูญ หลักพื้นฐานแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญและระบอบ
ประชาธิปไตย* (พิมพ์ครั้งที่ 7, สำนักพิมพ์วิญญูชน 2566).

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, *ประมวลกฎหมายอาญาฉบับอ้างอิง* (พิมพ์ครั้งที่ 50, สำนักพิมพ์วิญญูชน
2568).

ปกป้อง ศรีสนิท, ‘กฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญากับสิทธิที่ไม่อาจถูกพักใช้ได้’ (2559) 2 วารสาร
กฎหมาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1.

ปกป้อง ศรีสนิท, *กฎหมายอาญาชั้นสูง* (พิมพ์ครั้งที่ 4, สำนักพิมพ์วิญญูชน 2566).

สุริศา นิยมรัตน์, ‘ความผิดทางอาญา : กรณีการคุกคามทางเพศ’ (2561) 2 วารสารรามคำแหง ฉบับ
นิติศาสตร์ 95.

การคุกคามทางเพศ กรณีผู้เสียหายกลุ่มเปราะบาง
Sexual Harassment In The Case Of Vulnerable Victims

วรเจตน์ ภาคีรัตน์, *คำสอนว่าด้วยรัฐและกฎหมายมหาชน* (พิมพ์ครั้งที่ 4, สำนักพิมพ์อ่านกฎหมาย 2567).

สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์, ‘พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562: ศึกษากรณีบทบัญญัติของกฎหมายหมดความจำเป็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม’ (รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานศาลยุติธรรม 2564).

อัจฉริยา ชูตินันท์, ‘นิติวิธีในการตีความกฎหมายอาญาของประเทศไทย’ (2562) 3 วารสารสุทธิปริทัศน์ 248.

อัจฉริยา ชูตินันท์, ‘การกำหนดเหตุการณ์เกี่ยวกับการกระทำที่ใช้วิธีการที่ร้ายแรงและเป็นอันตรายกว่าการทำร้ายร่างกายผู้อื่นกรณีธรรมดาให้ต้องระวางโทษหนักขึ้น’ (2564) 1 วารสารสุทธิปริทัศน์ 1.

อัจฉริยา ชูตินันท์, ‘หลักการกำหนดความผิดอาญาและหลักการกำหนดโทษอาญาในการตรากฎหมาย’ (2564) 3 วารสารสุทธิปริทัศน์ 21.

อัจฉริยา ชูตินันท์, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 5, สำนักพิมพ์วิญญูชน 2566).